

Nr 21.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48, i vad propositionen avser ecklesiastikdepartementets verksamhetsområde.

(2:a avd.)

Driftbudgeten.

Åttonde huvudtiteln.

1:o) **Farmaceutiska institutet: Extra undervisningskurs för farmacie kandidatexamen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts i propositionen nr 2 (bilaga 7, punkt 1, s. 35 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 3 januari 1948) framlagda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Farmaceutiska institutet: Extra undervisningskurs för farmacie kandidatexamen* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 27 800 kronor.

2:o) **Bidrag till instituten för socialpolitisk och kommunal utbildning och forskning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, s. 35 och 36), vilket avser anvisande av medel till bestridande av ökade lönekostnader vid socialinstituten i Göteborg och Lund, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till instituten för socialpolitisk och kommunal utbildning och forskning* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48 anvisa ett anslag av 4 500 kronor.

3:o) **Skolöverstyrelsen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 3, s. 36—39) föreslagit riksdagen medgiva, att den i avlöningsstaten för skolöverstyrelsen upptagna anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal må för budgetåret 1947/48 överskridas med högst 220 000 kronor.

Skolöverstyrelsen har hemställt om medgivande att för innevarande budgetår överskrida *dels* icke-ordinarieposten med högst 214 800 kronor, *dels ock* anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar till inspektörer och sakkunniga m. m. med högst 20 000 kronor för beredande av ersättning åt

tillfällig arbetskraft för arbetet inom överstyrelsen med inplacering i löneklass enligt det nya statliga lönesystemet.

Departementschefen har i ärendet anfört i huvudsak följande.

Skolöverstyrelsen har beräknat anslagsbehovet under icke-ordinarieposten för innevarande budgetår till ett belopp, som med 214 800 kronor överstiger det för budgetåret anvisade beloppet. Då det synes vanskligt att med säkerhet avgöra, hur stor del av ökningen, som är av beskaffenhet att rymmas inom de bemyndiganden, som riksdagen lämnat Kungl. Maj:t att medgiva överskridande av maximerade anslagsposter, har jag funnit lämpligt att underställa riksdagen ärendet i dess helhet.

Jag vill erinra, att överstyrelsen erhållit medgivande att överskrida icke-ordinarieposten för budgetåret 1946/47 med sammanlagt i runt tal 124 000 kronor. Till större delen av detta särskilda anslagsbehov har av tekniska skäl hänsyn icke kunnat tagas vid anslagsavvägningen för innevarande budgetår. Då emellertid den anslagsförstärkning, som därmed beviljats för budgetåret 1946/47, till väsentlig del hänförde sig till ett stadigvarande behov av ytterligare arbetskraft, bör hänsyn därtill tagas vid beräkningen av anslagsbehovet även för innevarande budgetår. Härvid bör även beaktas den uppräknade av icke-ordinarie posten i övrigt med 55 procent, som i anslutning till den allmänna löneregleringen företagits för detta budgetår. I anslutning till vad sålunda anförts synes man kunna räkna med, att av det beräknade ytterligare medelsbehovet för budgetåret 1947/48 omkring 165 000 kronor hänföra sig till sådan personalförstärkning, för vilken överskridande av icke-ordinarieposten medgivits redan för budgetåret 1946/47.

Emellertid har överstyrelsen ansett en ytterligare förstärkning av personalen för budgetåret 1947/48 erforderlig samt uppskattat kostnaderna här för till i runt tal 50 000 kronor. I anledning härav vill jag framhålla, att arbetet inom överstyrelsen givetvis måste i hög grad påverkas av de omfattande organisatoriska förändringar, som på senare år ägt rum inom överstyrelsens verksamhetsområde. Jag vill här endast peka på den ökning av arbetsbördan, som blivit en följd av inrättandet av ett stort antal ordinarie och extra ordinarie lärartjänster vid de allmänna läroverken, den väsentliga utvidgningen av folk- och småskoleseminarieorganisationen, behörighetsprövningarna i engelska för folkskollärare, tillkomsten av ett tjugotal nya högre folkskolor, den starka ökningen av antalet ärenden rörande tillsättning av överlärare, de nya bestämmelserna om statsbidrag till tjänstebostäder för folkskolans lärare, den utvidgade folkbildningsverksamheten m. m. Det torde icke kunna förnekas, att stora svårigheter föreligga att i förväg med säkerhet beräkna behovet av biträdande personal. Med beaktande av sålunda anförda särskilda omständigheter har jag ansett mig böra i huvudsak godtaga överstyrelsens anslagsberäkningar. Jag har därvid gjort mig noggrant underrättad om arbetsförhållandena inom överstyrelsen och kommit till den uppfattningen, att den personalförstärkning, som redan vidtagits eller ifrågasatts för återstoden av budgetåret, är erforderlig för att överstyrelsens arbetsuppgifter skola kunna fullgöras. Jag anser mig därför icke böra motsätta mig, att, i nära anslutning till överstyrelsens förslag, icke-ordinarieposten för innevarande budgetår må överskridas med 220 000 kronor, varvid jag räknar med, att av detta belopp 20 000 kronor böra avses för den temporära förstärkning av arbetskrafterna å den administrativa avdelningen, som motiveras av den stora anhopningen av ärenden rörande löneklassplaceringen av lärare. Härvid förutsätter jag, att något ytterligare överskridande av anslagsposten icke kommer att medgivas, därest ej nu oförutsett behov av medel till avlöande av vikarier skulle komma att uppstå.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att den i avlöningsstaten för skolöverstyrelsen upptagna anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal må i enlighet med vad departementschefen förordat för budgetåret 1947/48 överskridas med högst 220 000 kronor.

4:o) **Folkskolor m. m.: Bidrag till avlöning åt lärare vid folkskolor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4, s. 39), vilket avser täckande av ökat medelsbehov för innevarande budgetår till följd av den allmänna löne-regleringen samt ändrade bestämmelser rörande utbetalningen av ifrågavarande bidrag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Folkskolor m. m.: Bidrag till avlöning åt lärare vid folkskolor* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 37 000 000 kronor.

5:o) **Understöd åt handelsgymnasier.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 5, s. 39), vilket avser anvisande av medel till bestridande av ökade lönekostnader för lärarpersonalen vid handelsgymnasierna, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Understöd åt handelsgymnasier* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48 anvisa ett anslag av 35 000 kronor.

6:o) **Särskilda anstalter för yrkesundervisning: Bidrag till bergsskolan i Filipstad m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6, s. 40) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Särskilda anstalter för yrkesundervisning: Bidrag till bergsskolan i Filipstad m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48 anvisa ett anslag av 6 200 kronor.

7:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7, s. 40) och under erinran, att för innevarande budgetår tidigare anvisats ett reservationsanslag av 800 000 kronor till förevarande ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 150 000 kronor.

Kapitalbudgeten.

Statens allmänna fastighetsfond.

8:o) **Vissa byggnadsarbeten vid småskoleseminarierna.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (bilaga 15, punkt 1, s. 93—96 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 3 januari 1948), vilket främst avser anvisande av medel för täckande av vissa kostnadsökningar för pågående byggnadsarbeten vid småskoleseminarierna i Haparanda, Härnösand, Landskrona, Skara och Växjö, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa byggnadsarbeten vid småskoleseminarierna* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48 anvisa ett investeringsanslag av 960 000 kronor.

9:o) **Nybyggnad av skolhus för Skytteanska skolan i Tärna.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, s. 96—98), vilket avser anvisande av medel för anordnande av tidigare icke planerade barnbespisningslokaler vid skolan samt för att täcka av den allmänna kostnadsstegringen m. m. föranledda merkostnader för byggnadsföretaget, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Nybyggnad av skolhus för Skytteanska skolan i Tärna* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48 anvisa ett investeringsanslag av 195 000 kronor.

Stockholm den 3 februari 1948.

På statsutskottets vägnar:

ERNST ERIKSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från f ö r s t a kammaren: herrar Oscar Olsson, Larsson, Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Mannerskantz, Gustaf Iwar Anderson, fröken Andersson, herrar Rosenberg, Gustav Emil Andersson, Ivar Persson, Bergh och Ohlon; samt

från a n d r a kammaren: herrar Eriksson i Stockholm, Törnkvist, Svensson i Grönvik, Falla, Mårtensson, Lindholm, Boman i Kieryd, Åkerström, Holmström, Hoppe, Onsjö och Thapper.